N°. 235. 1849.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant, franco per post, is ... in het jaar, f 6 in de 3 maanden, en ... cents voor afzonderlijke nommers.

ZATURDAG 6 OCTOBER.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

AMERIKA.

Er zijn in Engeland berigten uit New-York tot den 19den der vorige maand ontvangen. Volgens dezelve was tusschen de regering der Vereenigde Staten en den Franschen minister, den heer Poussin, een ernstig geschil ontstaan en zoo hoog gerezen, dat de regering aan genoemden diplomaat zijne passen had doen aanbieden. De oorzaak van het geschil zoude, naar hetgeen de dagbladen daaromtrent mededeelen, reeds van den tijd des oorlogs tegen Mexico dagteekenen en in verband staan met de behandeling van een Fransch schip bij gelegenheid der blokkade van Veracruz.

In Canada was het rustig.

Volgens de laatste berigten uit Mexico zou Engeland aangeboden hebben om in Yucatan als bemiddelaar tusschen de blanken en de Indiaansche bevolking op te treden, onder voorwaarde dat aan deze laatste eenige concessien gedaan en aan haar een gedeelte grondgebied in uitsluitenden eigendom afgestaan zou worden.

De commissie der Mexicaansche kamer van afgevaardigden, in welker handen de voorloopige overeenkomst met den heer Robertson betrekkelijk de regeling van de buitenlandsche schuld gesteld was, had deswege nog geen rapport uitgebragt.

TURKIJE.

De ministeriele Berlijnsche *Constitutionnelle Correspondenz* van 3 October behelst het volgende:

» Heden is alhier uit Weenen de officiele tijding ontvangen van het vertrek des vorsten von Radzivill uit Konstantinopel, en van het voorloopig afbreken van het diplomatiek verkeer met de Porte van den kant der Oostenrijksche en Russische gezanten.

» Wij kunnen met betrekking tot de verwikkelingen, welke aldaar schijnen te ontstaan, nog mededeelen, dat een Engelsch smaldeel van ... oorlogsschepen reeds van Malta uitgezeild was en naar de Levant koers gezet had. Intusschen schijnt hier meer een toevallige zamenloop van omstandigheden plaats te hebben, daar bij het vertrek van het smaldeel te Malta onmogelijk reeds instructien konden ontvangen zijn, regtstreeksche betrekking hebbende op de bedoelde verwikkelingen in Konstantinopel.”

Het Weener dagblad van Lloyd van 1 October meldt:

» Wij vernemen dat een deel der Oostenrijksche vloot voor eene expeditie van langeren duur wordt uitgerust. Men beweert dat dezelve allereerst naar de Dardanellen bestemd is.”

Te Londen is den 2den dezer eene buitengewone bijeenkomst van den kabinetsraad gehouden, die ruim drie uren geduurd heeft, en waaraan bijna al de ministers hebben deelgenomen. Men veronderstelde algemeen dat de ministers zich daarin hadden bezig gehouden met het tusschen Turkije en Oostenrijk en Rusland ontstane verschil omtrent de uitlevering der naar Turkije gevlugte Hongaarsche en Poolsche hoofden van den opstand in Hongarije. De *Times* zegt daaromtrent:

» Dat lord Palmerston op dezen ongewonen tijd eenen kabinetsraad bijeengeroepen heeft is een bewijs van het hooge gewigt dat hij aan de uit Konstantinopel ontvangen tijdingen hecht. De spoed waarmede die bijeenroeping geschied is, en de ijver waarmede de hier en daar verspreide raadslieden der Kroon daaraan beantwoord hebben, is een goed voorteeken voor den geest waarin zij deze zaak behandelen zullen, en wij vertrouwen, dat binnen weinige uren de stellige verklaring naar Konstantinopel zal afgezonden zijn, dat, indien op die dreigende en onregtmatige vordering van Rusland mogt worden aangedrongen met meer dreigende en meer beleedigende daden van den kant der Noordsche mogendheid, daardoor zoowel bij het gouvernement, als bij de bevolking van Engeland het besluit zal zijn opgewekt om te toonen, dat dergelijke voorwendsels slecht gekozen zijn om eene aanranding van des Sultans onafhankelijkheid te bemantelen. Deze staat onder de bescherming van al de mogendheden; eene aanranding van denzelve zou vooral nu schandelijk zijn, terwijl de Porte de regten en gewoonten der volken inroept tot bescherming van overwonnen vlugtelingen, die slechts van het tooneel hunner mislukte worsteling zoeken te ontsnappen.”

Na vervolgens de door Sir Stratford Canning in dezen aangenomen houding geprezen en over het onbillijke der vorderingen van Oostenrijk en Rusland geredeneerd te hebben, betoogt de *Times* dat vooral ook op Frankrijk de verpligting rust om daartegen op te komen. Indien men vijandelijke oogmerken tegen Turkije mogt koesteren, zegt dat blad, — indien het tegenwoordige geschil gezocht mogt zijn met meer ... bedoelingen dan om de bestraffing te erlangen van eenige arme uitgewekenen, dan is het oogenblik gekomen waarop de krachtige en eendragtige zamenwerking van Engeland en Frankrijk het beste middel oplevert om eenen oorlog af te wenden. Lord Palmerston heeft vroeger, bij eene minder belangrijke aangelegenheid, voorgesteld de vereenigde vloten in de Dardanellen post te doen vatten; en het verwerpen van dat plan door Frankrijk is beschouwd als de hoofdoorzaak van de daarop gevolgde verwijdering tusschen de beide mogendheden in 1840. Lodewijk Napoleon zelf is door hetgeen hij persoonlijk vroeger ondervonden heeft in het bijzonder verpligt om zulk eene gelegenheid niet weder te laten voorbijgaan. Hij heeft als politiek banneling geleefd onder de bescherming derzelfde beginselen, die men thans door de Porte wil doen schenden, en Zwitserland heeft voor hem gedaan, wat Turkije nog sterk en dapper genoeg is om voor andere slagtoffers van politieke woelingen te doen. Welk besluit dan ook Rusland ten gevolge van de weigering der Porte moge nemen, wij hopen dat het besluit der getrouwe bondgenooten van den Sultan niet minder krachtig zal wezen. Wilden wij den divan aan zijn lot overlaten, dan zouden wij onze eigen beginselen verzaken, de handelingen van onzen gezant afkeuren, en de toekomstige onschendbaarheid van het Ottomannische Rijk in de waagschaal stellen. Maar, indien deze zaak gehandhaafd wordt met den nadruk en de kracht die zij vereischt, dan bestaat er alle reden om te gelooven dat de beide mogendheden hare eischen zullen laten varen, en dat eene aangelegenheid die zich in den aanvang zoo dreigend vertoonde, nog tot een vreedzaam einde gebragt zal kunnen worden.”

DUITSCHLAND.

De *Köllnische Zeitung* van heden deelt het volgende telegraphische berigt uit Berlijn van den 4den mede: » Heden morgen is, naar men verneemt, het antwoord van Oostenrijk op het Pruissische ontwerp ontvangen. Oostenrijk stelt andermaal wijzigingen daarin voor. In den ministerraad is daarover reeds geraadpleegd, en het wordt waarschijnlijk geacht dat er eene schikking tot stand zal komen.”

In een bijzonderen brief uit Berlijn van den 2den dezer door hetzelfde blad medegedeeld, leest men het volgende: » De hoofdvraag, welke beurtelings de hoop en de vrees der Duitsche partij gaande maakte, is thans beslist. De rijksdag van het zoogenaamde engere verbond zal binnen kort worden bijeengeroepen. Nog in deze week zal, naar men met zekerheid verneemt, de Pruissische regering het voorstel tot het uitschrijven der verkiezingen aan den raad van administratie indienen. Dit wordt als de hoofdreden beschouwd, waarom het ministerie het beantwoorden der interpellatie van den heer von Beckerath tot den 5den dezer heeft uitgesteld, vermits het dat antwoord niet enkel in woorden maar ook met daden zou willen geven. Bovendien verwacht men nog in den loop dezer week de verklaring van Oostenrijk omtrent de Pruissische voorstellen nopens de vorming van een voorloopig centraal bestuur [zie hierboven] en dan zou het ministerie, zoo de stand der onderhandelingen zulks veroorloofde, aan de kamers omtrent de beide punten gelijktijdig inlichting kunnen geven.

» Hannover en Saksen hebben tot hiertoe geene verklaringen gedaan, waaruit met zekerheid zou kunnen afgeleid worden, dat zij voornemens zijn zich aan den bondsstaat te onttrekken. Intusschen zal het voorstel van Pruissen tot het uitschrijven der verkiezingen voor den rijksdag met name Hannover noodzaken om zijne weifelende houding te laten varen, en zich met een stellig *ja* of *neen* te verklaren. De meeste waarschijnlijkheid bestaat voor het laatste, en men is, naar beweerd wordt, aan den kant van Pruissen daarop voorbereid, maar heeft tevens vast besloten om, ook na de terugtreding van Hannover, met de overige Staten te krachtiger en eenstemmiger naar het voorgestelde doel te streven. Op den duur zal Hannover, van alle zijden door den bondsstaat ingesloten, zich aan denzelve niet kunnen onttrekken.”

— Bij de Pruissische eerste kamer hebben dezer dagen warme beraadslagingen plaats gehad over het artikel der constitutie betrekkelijk de godsdienst. Aan den eenen kant heeft de stellige bepaling van de vrijheid van godsdienst, en van de huisselijke zoowel als van de openbare uitoefening derzelve, bij de zoogenaamde reactionnaire partij vrij wat tegenstand ontmoet; terwijl aan den anderen kant de liberale partij de aanneming van het beginsel bestreed dat de kerkgenootschappen geheel zelfstandig in hunne inrigting en hun Beheer voorzien, buiten eenig toezigt van den Staat. Na langdurige discussien is het bedoelde artikel in de zitting van den 2den dezer volgenderwijze vastgesteld:

» De vrijheid der godsdienstige geloofsbelijdenis, der vereeniging tot kerkgenootschappen en der gemeenschappelijke huisselijke en openbare godsdienstoefening wordt erkend. Het genot der burgerlijke en staatsburgerlijke regten is onafhankelijk van de godsdienstige geloofsbelijdenis. Door de uitoefening der godsdienstige vrijheid mag op burgerlijke en staatsburgerlijke pligten geen inbreuk gemaakt worden. De godsdienstige genootschappen en geestelijke vereenigingen welke geene corporatieregten bezitten, kunnen deze regten slechts door bijzondere wetten verkrijgen.”

— Het Weener regeringsblad van den 1sten October kondigt de overgave van Komorn op de volgende wijze aan:

» De acte van onderwerping der vesting Komorn is den 27sten September onderteekend geworden. Den 28sten is de veldmaarschalk-luitenant graaf Nobili met het noodige personeel van de artillerie en het corps ingenieurs, eenen veld-krijgscommissaris en twee intendanten naar Komorn vertrokken, om het noodige voor de behoorlijke over-

gave voor te bereiden. Dit zou op Maandag den 1sten October zijn geschied, waarop de vesting den eigen dag bezet zal worden.

Het dagblad van Lloyd voegt daarbij: » Nopens de aan de bezetting van Komorn bewilligde voorwaarden verneemt men dat aan alle gecompromitteerde personen passen naar buiten 's lands zijn toegestaan, werwaarts zij binnen 48 uren moeten vertrekken; dat aan de stad Komorn 600,000 florijnen tot herstel van geledene schade verleend zijn, en dat de binnen dezelve in omloop zijnde Hongaarsche banknoten tegen de nominale waarde afgelost zullen worden. Den 29sten is reeds eene stoomboot van hier naar den Beneden-Donau vertrokken."

BEURS-BERIGTEN.

Parijs 3 October: 5 pcts. renten fr. 87.90; 3 pcts. idem fr. 55.40.
Londen 2 October: 3 pcts. gecons. 92⅛.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

's GRAVENHAGE, *den 5den October* 1849.

Door de Nederlandsche Handel-maatschappij zijn voor de maand October bevracht geworden de navolgende vier schepen, als:

voor AMSTERDAM, *Zorgvliet*, kapitein J. G. Appel, en *Anna en Elisa*, kapitein C. J. Jaski;

voor ROTTERDAM, *Weltevreden*, kapitein A. Lupcke, en *Delft*, kapitein B. J. Muller.

Den 3den dezer is het kiescollegie der Nederlandsche Handel-maatschappij te Rotterdam vergaderd geweest tot het benoemen van vier commissarissen en vier plaatsvervangers, ten gevolge der overeenkomst van de vennootschap dier maatschappij, aan te vangen met 1 Januarij aanstaande. Er waren 125 stemgeregtigden tegenwoordig. De uitslag was als volgt: tot commissarissen, de heeren A. van Rijckevorsel Hz., gekozen met 119 stemmen, H. T. Löhnis met 114, W. Suermondt Bz. met 101, en Jacob Mees met 95 stemmen; tot plaatsvervangers, de heeren E. P. de Monchy, gekozen met 103 stemmen, Joost van Vollenhoven met 101, mr. P. Loopuijt met 88, en A. van Hoboken Jr. met 65 stemmen; allen bij de eerste stemming.

Wij zijn verzocht het volgende te plaatsen:

LANDBOUWERS-BIJEENKOMST, *gehouden te Groningen, den 13den September* 1849; *voorzitter* E. H. Waalkens (1), *secretaris* H. C. van Hall.

De vergadering ten 10 ure des morgens door den voorzitter uit naam der commissie van landbouw in de provincie Groningen geopend zijnde, deelde de secretaris, daartoe door den voorzitter uitnoodigd, met eene korte toespraak de belooningen en medailles uit, welke bij de beproeving der ploegen en op de tentoonstelling van Mei 1849 waren toegewezen en gaf tevens berigt van den uitslag der op gisteren gedane beoordeeling van vlas, boter, boomvruchten, tuingewassen enz. (2), als ook van het toewijzen eener gouden medaille voor den dorschwagen van jhr. mr. J. Hora Siccama van de Harkstede, waarvan de beoordeeling in Mei 1849 uitgesteld had moeten worden.

Tot staving dezer laatste uitspraak, gaf hij een kort berigt van de proef, in den namiddag van den 12den September jl. op een stuk land bij Groningen met dit dorschwerktuig genomen. In den zeer korten tijd van 4 minuten waren daarmede 20 schoven rogge, in 3 minuten even zooveel zomertarwe, in 2½ minuten knobbegerst, in 2 minuten haver, in ééne minuut, en bij eene tweede proef in 1¼ minuut, 25 schoven zomer-koolzaad gedorscht, terwijl het werktuig gemakkelijk door 3 paarden over het land gereden en met 3 volwassen arbeiders en 3 jongens behandeld werd, en waarbij de dorsching althans van het zomer-koolzaad en van de gerst door deskundigen zeer goed gekeurd werd.

Vervolgens werd mededeeling gedaan van eenen voor deze bijeenkomst ingezonden brief van den boekhandelaar A. ter Gunne te Deventer, ter einde de aandacht der vergadering te vestigen op het bij hem onlangs uitgegeven werkje van L. von Babo, *Akkerbouwscheikunde*, waarvan een exemplaar ook op de thans gehouden tentoonstelling was nedergelegd; voorts van een brief van den landbouwer R. J. Roelofs te Finsterwolde, die, verhinderd zijnde deze bijeenkomst bij te wonen, de volgende mededeelingen inzond:

1) Wegens de aardappelziekte had hij sedert 3 jaren op kleigrond met goed gevolg de aardappelen in rijen gepoot; om de 5de vore, dat is op 1¼ Nederl. el afstands, had hij tusschen de rijen herhaaldelijk laten ploegen en het onkruid uitwieden en daarna in het laatst van Julij het land bezaaid met koolzaad; 8 kop zaad op het bunder. 1 bunder land, dat in 1847 tarwe gedragen had, was na de inoogsting der tarwe twee keeren geploegd, in het voorjaar van 1848 bemest en met aardappelen en koolzaad op boven omschrevene wijze beteeld en niettegenstaande de winter van 1848 op 1849 in die streken weinig koolzaad had gespaard, is het bedoelde stuk vrij goed gebleven en heeft opgebragt 20 mudden koolzaad per bunder. Ook had hij in den verloopen zomer aardappelen om de 3de vore gepoot en in de tusschenruimte dezer rijen in Julij kool of moesplanten (boerekool) laten zetten, bestemd tot veevoeder. Andere landbouwers in die oorden zaaijen knolzaad over de aardappelen heen of planten walsche boonen tusschen dezelve.

2) Ofschoon er over brand in de tarwe vaak geklaagd wordt, heeft hij dit kwaad nooit in zijne tarwe gehad, hetgeen hij vermeent daaraan te moeten toeschrijven, dat hij de tarwe tot zaaijen bestemd zeer zwaar laat schoonen, door zoo lang over den waaijer te werken, dat het overblijvende van alle ligte korrels is gezuiverd. Van dit zoo gezuiverd zaad zaait hij gewoonlijk 1 mud en 20 kop per bunder. Vóór de zaaijing laat hij het toebereide land goed vooreggen, omdat de tarwe eene geringe dekking bemint. Men beweert wel eens, dat de tarwe bij regenachtig weder of in nat land best tiert, doch hij zaait liever bij droogte, omdat men door vooregging hetzelfde doel als bij natte zaaijing bereikt, namelijk eene geringe bedekking van het zaad.

3) Daar de hoeveelheid zaaizaad in verschillende oorden zeer onderscheiden wordt gebezigd, zoo rekende hij het niet ondienstig de hoeveelheid zaaizaad, welke in de gemeente Finsterwolde doorgaans per bunder wordt gebezigd, op te geven, namelijk van koolzaad 6 kop,
aveelzaad 15 kop,
geel mosterdzaad 15 tot 20 kop,
rogge en wintergerst 2 mud,
tarwe van 1 mud 20 kop tot 1 mud 80 kop,
zomergerst 1 mud 80 kop,
haver 3 tot 4 mud,
veldboonen 4 mud,
erwten 2 mud.

Aangezien de gevoelens der landbouwers over het digt of dun zaaijen der gewassen zeer uiteenloopen, zoo kon het dienstig zijn, premien uit te loven voor hieromtrent te nemen proeven voor een tijdvak van ten minste 3 jaren.

4) Daar veelal niet genoeg op zuiver zaaizaad wordt gelet, zoude men voor alle zaad- en graansoorten premien kunnen uitloven aan diegenen, welke van eigen akker, bij voorbeeld 30 mud van eenig product, hadden ingeoogst en ter keuring gesteld van de commissie van landbouw, aan wie het bekroonde voor beursprijs zoude moeten worden afgestaan, om dit tegen koopprijs weder als zaaizaad naar elders over te doen; waardoor tevens voor de zoo nuttige verwisseling van zaaizaad uit andere plaatsen en gronden zorg zoude gedragen worden (3).

Van dit een en ander met genoegen kennis genomen zijnde, stelt de voorzitter aan de orde de vraag, voorgesteld in het programma XVI, en luidende als volgt:

Welke zijn de redenen, dat de meeste granen uit de provincie Groningen lager staan in prijs dan de granen van vele andere streken? In hoeverre hangt dit af van oorzaken, die weggenomen kunnen worden, en welke middelen zoude men ter verbetering in dezen in het werk kunnen stellen?

De heer H. Beekhuis Damsté hierover het woord vragende, deelt als de hoofdzaak het volgende mede. Naar zijn inzien kan hierop in het algemeen geantwoord worden, dat met die artikelen, waarin verschil in prijs wezenlijk bestaat, de reden gelegen is in de mindere deugd van het hier gewonnen graan. Met tarwe is zulks in den regel maar al te zeer het geval, ofschoon wij wel eens jaren hebben, dat de qualiteit, die in de streek van Uithuizer-Meden verbouwd wordt, weinig te wenschen overlaat.

Onze grijze zand-boekweit moet onderdoen voor de Friesche, Noordbrabantsche en Stichtsche, aan welke echter die, welke in de nabijheid van de Leek verbouwd wordt, vrij nabij komt, terwijl onze veenboekweit volstrekt niet minder is dan die, welke op dezelfde gronden in andere streken geteeld wordt. Onze rogge, gerst en koolzaad behoeven van bekend niet onder te doen voor hetgeen daarvan in andere provinciën van het Rijk verbouwd wordt, wanneer die vruchten hier maar droog worden ingezameld; maar ten aanzien van haver en boonen staan wij niet alleen gelijk, maar overtreft onze qualiteit alles wat daarvan in de andere deelen van ons Rijk verbouwd wordt, en kunnen wij zelfs, bij goed gelukte en vooral droog ingezamelde oogsten nagenoeg de mededinging met de Engelsche en Iersche haver en boonen doorstaan, in welke oorden deze vruchten de volmaaktheid het meest nabij zijn.

Als middel waardoor men tot verbetering kan geraken, is hem geen ander bekend, dan goede bearbeiding der gronden en het uitzaaijen van de beste vruchten, van welk laatste ten aanzien van de tarwe, dit jaar al zeer schoone uitkomsten verkregen zijn, ofschoon daarvan op de tentoonstelling tot ons leedwezen bijna niets aanwezig is.

De heer A. de Monchy zegt: » De voornaamste oorzaak der lagere prijzen van de meeste granen uit onze provincie, in verhouding tot die van andere streken, moet gezocht worden in de werkelijk mindere qualiteit van die granen, en deze mindere qualiteit hangt hoofdzakelijk af van den grond en van de luchtstreek onzer provincie.

» Er zijn echter andere oorzaken, die gemakkelijker weggenomen kunnen worden, en waarbij ik mij hoofdzakelijk bepalen wil, namelijk vooreerst de weinige zorg, die er veelal besteed wordt, om bij het vervoer en verzending der granen van de schuur van den landbouwer tot aan het pakhuis of schip van den koopman, dezelve behoorlijk tegen den invloed van het weder te beschutten. Een zeer groot gedeelte der granen wordt naar Groningen vervoerd in open schuiten, waarop de zakken graan gelegd worden, alleen tegen den invloed van het weder door kleeden, die deze zakken al te dikwijls slechts gedeeltelijk bedekken, en niet zelden alleen door eene dunne laag stroo bedekt.

» Deze schuitjes komen meestal den avond vóór de markt aan, en moeten nog op den avond na de markt of den volgenden morgen vertrekken.

» Hiervan is het gevolg, dat zelfs bij zeer regenachtig weder de granen per voertuig aan de koopers opgezonden worden, die dan, wel is waar, het regt hebben den ontvang te weigeren, maar slechts zeer zelden daartoe besluiten, omdat zij overtuigd zijn dat het graan dan toch blijft in het schuitje, hetzij op den wal, waar men het bij vertraagde aflevering nederlegt, aan hetzelfde weder blootgesteld is, en het dus voor het behoud der granen meestal beter is, dezelve maar zoo spoedig mogelijk in ontvang te nemen.

» Geschiedt nu de geheele verzending bij nat weder, dan is het ligt in te zien, dat de qualiteit der granen hierdoor sterk verminderd wordt.

» Zeer gemakkelijk zoude deze oorzaak weggenomen kunnen worden, door de schuitjes zoo in te rigten, dat de daarin liggende granen behoorlijk met luiken en kleeden konden gedekt worden, zonder die schuitjes veel grooter te maken, en hiertegen bestaat geen het minste bezwaar, terwijl de kosten van aanbouw dezer schuitjes daardoor niet noemenswaard zouden verhoogd worden.

» Wanneer de granen dan in de schuitjes behoorlijk tegen het weder beschut zijn, behoeft men met de ontvangst ook zoo veel bezwaar niet te maken.

» Eene andere en voorname oorzaak ligt echter nog in het verschil en onderscheid, dat hier aan de markt gemaakt wordt in de prijzen van

---

(1) Als lid der commissie van landbouw, wegens ongesteldheid van den voorzitter en het overlijden van den vice-voorzitter.

(2) Zie hierover het berigt in de *Groninger* en *Provinciale Groninger Courant* van den 14den September 1849.

(3) Men weet, dat door tusschenkomst der commissie van landbouw in Groningen en de welwillende en belangelooze medewerking van den heer U. G. Schilthuis Jz., te Groningen, in het najaar van 1848 zijn geboden en als zaaizaad aan onderscheidene landbouwers overgedaan:
60½ mudden Zeeuwsche witte tarwe,
30 » Geldersche roode tarwe,
en 62½ » Brabantsche rogge,
waardoor reeds veel verbetering in de voortbrengselen van den landbouw in 1849 is opgemerkt.

men voor goede en mindere qualiteit besteedt. Moet een koopman eenige inkoopen doen, zoo vervoegt hij zich bij eenen commissionair, die onderscheidene monsters ter verkoop aanbiedt, en wil dan zeer natuurlijk de beste qualiteit er uitzoeken, maar meestal wordt hij genoodzaakt, wil hij de goede monsters hebben, ook de slechte er bij te nemen tot denzelfden prijs.

„In hoeverre nu de commissionairs aan de landlieden, voor wie zij de granen verkoopen, deze prijzen verantwoorden en of zij wel altijd aan hen, die goede qualiteit inzenden, iets boven de markt, en aan hen die mindere ingezonden hebben, iets onder de markt den prijs verantwoorden, durf ik niet beoordeelen, maar mag het betwijfelen.

„Evenzoo gaat het ook met de al of niet goed geschoonde partijen: daar wordt genoodzaakt voor beiden hetzelfde te besteden.

„Niet alleen vele verkoopers, maar ook vele koopers maken daarin weinig, ja dikwijls in het geheel geen onderscheid.

„Het gevolg hiervan is, dat de landman, die zijne granen met zorg bewerkt, die goede qualiteit inzendt en zijn land met vele kosten zuiver houdt, meestal juist denzelfden prijs verkrijgt, als hij, die mindere qualiteit heeft en die het graan weinig of slecht schoont, waardoor de landbouwers stellig niet aangemoedigd worden hun graan met zorg te bewerken, en als dit zoo door blijft gaan, zullen alle landbouwers aanvangen hunne granen niet behoorlijk geschoond aan de markt te brengen en daardoor de Groninger granen hoe langer hoe minder met die van andere landen kunnen wedijveren.

„Met een enkel woord moet ik ook nog de bewering van den heer Damsté wederleggen, als of eenige onzer granen en wel bepaaldelijk de haver, goed binnenkomende, met die van andere landen en zelfs met de Engelsche en Iersche, zou kunnen wedijveren. Bij de Engelsche en Iersche haver ligt de Groninger verre ten achtere, waarvan het beste bewijs kan gevonden worden in den aanmerkelijk lageren prijs, die daarvoor altijd aan de Engelsche markt besteed wordt."

De heer Mellema bevestigt het gezegde van den heer de Monchy over de weinige aanmoediging, die de ijverige en zorgvuldige landbouwer vindt om zijne granen behoorlijk te schoonen, als hij daarvoor toch geene betere prijzen kan bedingen. Hij kent een landbouwer, die zijne gerst altijd had getongeld (4), doch daarover bespot was door zijn buurman, die dit steeds naliet, en evenwel gelijken prijs voor zijne gerst mogt ontvangen; met dat gevolg, dat de eerstgenoemde deze zoo nuttige zuivering van dit graan sedert mede had nagelaten.

De heer Wenniger (van Loppersum) wijst het nadeel van zoodanige handelwijze aan en wenscht, dat elk landbouwer aan den schipper of commissionair eene specifieke opgave van het door hem ter verkoop opgezondene medegaf, waarop de kooper de ontvangene hoeveelheid en bestede prijs vermeldde. Zoo bestond er eene betere contrôle te dezen aanzien.

Niemand meer hierover het woord vragende, stelt de heer Hesselink voor, om de beraadslagingen over dit onderwerp niet reeds voor vast te sluiten, maar dezelfde vraag over de granen in eene volgende landbouwers-bijeenkomst nog eens ter tafel te brengen, of daarover nog nadere mededeelingen mogten inkomen, daar deze voor dit gewest zoo gewigtige zaak, naar zijn inzien, nog geenszins als geheel afgehandeld is te beschouwen. De secretaris neemt op zich daarvan aanteekening te houden.

Het tweede punt, dat thans behandeld zoude worden, was de tegenwoordige toestand der gewassen en van het vee in de provincie Groningen. De secretaris deelde in korte trekken de hoofdzaak mede der bij hem ingekomene berigten, zijnde over het algemeen niet ongunstig:

Tarwe had in den winter geleden, maar het overgeblevene leverde eenen middelbaren goeden oogst op.

Rogge was algemeen gunstig.

Winter-gerst was in den winter 1848—1849 nagenoeg geheel verloren gegaan, doch vervangen, hetzij door maarte-, hetzij door zomer-gerst, welke beide zeer goed opgebragt hebben, hetzij door zomer-koolzaad of haver.

Haver schijnt meer ongelijk te zullen uitvallen, doch de oogst hiervan is nog niet afgeloopen.

Zand-boekweit had op eene enkele plaats van de vorst geleden, doch het overgeblevene was vrij wel geslaagd. De later gezaaide veenboekweit echter stond in de Veenkoloniën nog in bloei in het begin van September, toen zij door eene nachtvorst tusschen den 7den en 8sten September grootendeels verloren is gegaan.

Winter-koolzaad was zeer ongelijk, doch het zomer-koolzaad tot dusverre wèl geslaagd.

Erwten en boonen leveren goed op, dat van te meer belang is, wat de boonen betreft, wijl hiervan eene zeer groote hoeveelheid was uitgezaaid.

Aardappelen daarentegen zijn er minder uitgepoot, dan in vorige jaren. De ziekte heeft zich daaronder ook nu weder algemeen geopenbaard, vooral op de klei, doch later dan in 1848, zoodat de daardoor te weeg gebragte nadeelen niet zoo groot zullen zijn.

Gras- en klaverlanden, voor zooverre de laatste in den winter 1848—1849 niet geleden hadden, hebben behoorlijk opgebragt.

Boomvruchten, vooral appelen, schijnen er in overvloed te zijn.

Bovenal echter mag men zich verheugen, dat alle vee-soorten gezond zijn en bepaaldelijk dat er, volgens de laatst ingekomene berigten der veeartsen, thans geene longziekte onder het rundvee in de provincie Groningen bestaat. De gewone varkens-ziekte heeft zich echter weder in het noorden en westen dezer provincie geopenbaard.

De spreker maakt van deze gelegenheid gebruik om te herinneren, dat Engelsche (Leicester) schapen door de commissie van landbouw geplaatst zijn te Visvliet in het Westerkwartier en ook voorhanden zijn op de boerderij der landhuishoudkundige school te Haren; dat Engelsche varkens (Coleshill breed) mede door de commissie geplaatst zijn te Zuidbroek en te Haren, welke uitmuntend voldoen, en dat de commissie eerstdaags uit Engeland verwacht eenen jongen stier en drie koeijen, welke in het aanstaande voorjaar zullen kalven, van het zeer geprezene ras van Devonshire, welk ras zij verkozen heeft, omdat het niet minder beroemde Durham-ras reeds in Zeeland en Holland is ingevoerd en dus later gemakkelijk van daar kan worden overgebragt, zoodat zij de proef met een ander der veerassen uit Engeland heeft gemeend te moeten wagen, in het vertrouwen, dat men, ook bij mislukking dezer proefneming, hare goede bedoelingen ten nutte van den gewestelijken veestapel regt zal doen wedervaren.

De heer Leuringh, landbouwer te Tolbert, bevestigt het medegedeelde omtrent de schadelijke uitwerkselen van de nachtvorst van den 7den en 8sten September op de late boekweit in zijne omstreken, waar zij hierdoor bijna geheel vernield is. Gelijksoortige berigten worden door den heer Sypkens voor Munsterland gegeven.

(4) Dat is van tongel of rijpeltogt, zaad van het Kleefkruid of Galium Aparine, zuiveren.

(Het vervolg hierna.)

Met dit nommer der *Staats-Courant* worden verzonden vel 85 en 86 der *Bijlagen* van het BIJBLAD II 1849, behelzende het slot der memorie van beantwoording van het verslag der Commissie van Rapporteurs voor het ontwerp van provinciale wet, benevens een gedeelte van het daarbij gevoegd gewijzigd wets-ontwerp.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

** Bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken zijn, behalve de gewone dagbladen, ingekomen de navolgende werken, als:

BOEKWERKEN.

Het boek der psalmen, nevens de gezangen, bij de hervormde kerk in gebruik, allen, volgens de gewone zangwijzen, op nieuw in dichtmaat gebragt door een kunstgenootschap, onder de zinspreuk: Laus Deo, salus populo; Amsterdam, Johannes Müller, 1849.

Het leven van Koning Willem II, zijn overlijden en plegtige begrafenis, door J. J. Abbink (met portret en plaat); Amsterdam, Weijtingh en van der Haart, 1849.

Het zeeregt en de zee-assurantiewetten aller volken, door J. J. Abbink, (1ste tot en met de 12de aflevering); Amsterdam, Weijtingh en van der Haart, 1846, 1847, 1848 en 1849.

Eenige bedenkingen tegen de wet op de schutterijen van den 11den April 1847, door een lid van de dienstdoende schutterij te Amsterdam; Amsterdam, Weijtingh en van der Haart, 1849.

Schets der algemeene geschiedenis, voor de scholen (eerste stukje), de oude geschiedenis en die der middeleeuwen, door J. de Liefde, schrijver van De mensch en de dieren, De schoolvriend, Christelijke denkleer, enz.; Amsterdam, H. Höveker, 1849.

Het kindermeisje, een verhaal door hare mevrouw, eene Engelsche dame, medegedeeld door H. Groenewegen, predikant te Harlingen; te Amsterdam, bij H. Höveker, 1849.

Lief en leed, door Johannes; te Dordrecht, bij P. Los Gz., 1849.

Het vijf-en-twintigjarig bestaan van het Nederlandsche genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen plegtig herdacht in eene openbare bijeenkomst, gehouden op den 10den Mei 1849, in de kerk der remonstrantsch-gereformeerde gemeente te Amsterdam, door W. H. Suringar, algemeene voorzitter van het genootschap; Leeuwarden, G. T. N. Suringar, 1849.

De verkondiging des evangeliums aan alle volken de voorwaarde van de wederkomst des Heeren en van de voleinding der wereld, opwekkende rede, gehouden ter algemeene vergadering van het Nederlandsche zendelinggenootschap, te Rotterdam, den 18den Julij 1849, door den medebestuurder Abm. des Amorie van der Hoeven; Leeuwarden, G. T. N. Suringar, 1849.

De boodschap naar de ijzersmelterij, gevolgd naar Schiller, door H. Tollens Cz.; Leeuwarden, G. T. N. Suringar, 1849.

De zamenstelling, inrigting en bevoegdheid der gemeentebesturen, volgens de Grondwet voor het Koningrijk der Nederlanden, wets-proeve door mr. A. J. Nieuwenhuis; Leyden en Amsterdam, bij J. H. Gebhard en Comp., 1849.

De souvereiniteit des volks, derde politische bijdrage van mr. C. W. Opzoomer; Leyden en Amsterdam, bij J. H. Gebhard en Comp., 1849.

Vier en twintig nieuwe kerkredenen van F. W. Krummacher, predikant te Berlijn, uitgave in twaalf maandelijksche afleveringen (6de aflevering); Amsterdam, H. Höveker, 1849.

De mensch en de dieren, een leesboek voor scholen en huisgezinnen (tweede deel, eerste stuk); te Amsterdam, bij H. Höveker, 1849.

De schoolvriend, een leesboekje voor de laagste klasse door den schrijver van De mensch en de dieren (tweede afdeeling, 2de stukje); te Amsterdam, bij H. Höveker, 1849.

De verteller, door den schrijver van De mensch en de dieren, (n°. 4); Amsterdam, H. Höveker, 1849.

Derde honderdtal kleine verhalen voor kinderen, naar het Hoogduitsch van Christoph Möhrle, door T. M. Looman; te Amsterdam, bij H. Höveker, 1849.

De Globe, schetsen van landen en volken, bijeenverzameld door H. Picard, met eene plaat (2de deel, 1ste stuk); Amsterdam, J. D. Sybrandi, 1849.

Verzameling van wiskunstige opgaven, door de leden van het wiskundig genootschap, ter spreuke voerende: Een onvermoeide arbeid komt alles te boven, elkander tot onderlinge oefening opgegeven (eerste deel, elfde stukje); te Amsterdam, bij Weijtingh en van der Haart, 1849.

Arm en rijk, of lotgevallen van St. James en St. Giles, door Douglas Jerrold (tweede deel); te Haarlem, bij de Erven F. Bohn, 1849.

TIJDSCHRIFTEN.

De Vereeniging: „Christelijke stemmen", hoofd-redacteur: O. G. Heldring, vierde jaargang (III. September 1849); Amsterdam, H. Höveker, 1849.

Boekzaal der geleerde wereld, en tijdschrift voor de protestantsche kerken, in het Koningrijk der Nederlanden (Augustus 1849); te Amsterdam, bij de Erven D. Onder de Linden en Zoon.

Maandschrift voor tuinbouw, behelzende een kort verslag van het belangwekkendste enz., onder medewerking der bekwaamste beoefenaren van den tuinbouw, met platen, vierde jaargang (n°. 10, October 1849); Dordrecht, Blussé en van Braam.

Nieuw practisch tijdschrift voor de geneeskunde in al haren omvang, voor het jaar 1848, uit de nieuwste buitenlandsche werken, uit oorspronkelijke bijdragen van Nederlandsche geneeskundigen en uit eigene waarnemingen, inzonderheid ook ten dienste van jonge artsen en van heelmeesters ten platten lande, verzameld door dr. C. van Eldik, stads-geneesheer te Nijmegen, en dr. S. J. Galama, stads-geneesheer te Sneek (October-stuk); te Gorinchem, bij J. Noorduijn en Zoon, 1849.

Nieuw practisch tijdschrift voor de geneeskunde in al haren omvang

(acht en twintigste jaargang), nieuwe reeks, verzameld en uitgegeven onder medewerking van onderscheidene vaderlandsche geneeskundigen, door dr. L. Ali Cohen, practiserend geneesheer te Groningen, eerste jaargang (1849), October-stuk; te Gorinchem, bij J. Noorduijn en Zoon, 1849.

Algemeene Konst- en Letterbode voor het jaar 1849, Vrijdag den 21sten en 28sten September (nº. 38 en 39); te Haarlem, bij de Erven Loosjes.

HERDRUKKEN.

C. Perk's Beknopte schets der geschiedenis van Nederland, door J. van Wijk Roelandszoon (tiende druk), vermeerderd en tot op onzen tijd vervolgd; te Amsterdam, bij Schalekamp, van de Grampel en Bakker, 1849.

Vertellingjes uit de boekjes van Frits en zijne zusjes, een leesboekje voor jonge kinderen, in vijf lettersoorten (derde druk); Gouda, G. B. van Goor, 1849.

Laatste gedichten van H. Tollens Cz. (tweede druk); te Leeuwarden, G. T. N. Suringar, 1849.

Rudimenta der Grieksche taal, uitgegeven door dr. J. Kappeijne van de Coppello, in leven rector der Latijnsche scholen te 's Gravenhage, derde uitgave, op nieuw bewerkt door dr. N. J. B. Kappeijne van de Coppello, praeceptor bij het stedelijk gymnasium te Nijmegen; te Leeuwarden, bij H. C. Schetsberg, 1849.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

Administratie der Gevangenissen,

Provincie *Groningen.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 12den October des jaars 1849, des morgens ten 11 ure, zal, onder nadere approbatie, door den Staatsraad, Gouverneur der provincie Groningen, of, bij deszelfs absentie, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofd-Ingenier van den Waterstaat in het 1ste district, aan het locaal van het Gouvernement te Groningen, worden Aanbesteed:

Het Bouwen van eene Verdieping met Cellen op den Zuidervleugel van het bestaande Huis van Burgerlijke en Militaire Verzekering te Groningen, met de Leverantie van alle daartoe benoodigde Materialen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij Inschrijving en Opbod.

Het Bestek, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het locaal van het Ministerie van Justitie te 's Gravenhage en aan dat van het Gouvernement der Provincie Groningen, ter lezing liggen: te 's Gravenhage in de voornaamste Logementen, te Groningen in den Doelen, bij de Kasteleins van der Laan, ten Have, de Erven Eekhoff, Wed. Bontekoe, Wed. de Jonge, allen aan de Groote Markt; voorts in het Blaauwe Paard, bij Vissers in de Zon; bij den Kastelein Rasker op den hoek van het Ameland, in de Stads-Herberg en bij den Kastelein Bruins, buiten de A-Poort; bij den Kastelein van Wartum buiten de Steentilpoort en bij den Kastelein Tiessen bij de Ebbingepoort; te Winsum bij de Wedw. H. A. Wiersema; te Onderdendam in het Gemeentehuis; te Appingadam bij de Kasteleins Hoekstra en Wedw. van der Boogh; te Delfzijl bij de Wdw. Weits, te Winschoten bij den Kastelein F. H. Wisseman; te Nieuwe Schans bij den Kastelein Smit, en te Zuidhorn bij de Wed. Ossentjuk.

Zullende de Aanwijzing in loco plaats hebben den vierden dag vóór de Aanbesteding en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij de Heeren Hoofd-Ingenieur en Ingenieur te Groningen.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
RENGERS.

*** Regenten over de Gevangenissen te Alkmaar, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, zullen, onder nadere approbatie, op Woensdag den 17den October 1849, des middags ten twaalf ure, in de Regenten-Kamer van gemelde Gevangenissen, Aanbesteden;

De geheele Verpleging en Verzorging der Gevangenen aldaar, voor het jaar 1850.

Deze Aanbesteding zal plaats hebben bij inschrijving en opbod, en wel in drie Perceelen:

1º. De Leverantie van het dagelijks benoodigde Roggebrood.

2º. De Voeding en de Verpleging der Gevangenen, met al den aankleve van dien, uitgezonderd de Leverantie van het Roggebrood.

3º. De beide vorenstaande Perceelen vereenigd.

De Inschrijvings-biljetten, op zegel geschreven, moeten, behalve den prijs, tevens vermelden den Naam en de Voornamen van den Inschrijver, en die van zijne Borgen, en moeten dezelve een half uur vóór den bepaalden tijd der Aanbesteding, in eene daartoe in de Regenten-Kamer geplaatste en gesloten Bus gelegd zijn.

Niemand zal tot de aanneming worden toegelaten, die niet vooraf ingeschreven heeft.

De Condities van Aanbesteding zullen dagelijks ter lezing liggen op de Secretarie te Alkmaar.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De Minister van Kolonien, tijdelijk belast met de waarneming der functien van Minister van Marine,

Brengt bij deze ter kennisse van de Belanghebbenden, dat, gedurende de maanden *October, November* en *December dezes jaars,* en niet langer, ten Kantore van de Betaalmeesters in de Arrondissementen, de voldoening zal geschieden der Gagementen ten laste van den Staat, over de Derde drie maanden van 1849, met dien verstande, dat hier alleen bedoeld worden, de zoodanigen, die van een *tijdelijken aard* zijn, en in overeenstemming met de vroeger gedane kennisgeving aan de Belanghebbenden, sedert 1º. Januarij 1849 door de zorg van het Departement van Marine zullen worden voldaan.

Zullende gezegde betaling aanvang nemen met den 6den October aanstaande, en voorts over gemeld tijdvak, Dagelijks, Zon- en Feestdagen uitgezonderd.

's Gravenhage, den 3den October 1849.

De Minister voornoemd,
E. B. VAN DEN BOSCH.

MINISTERIE VAN OORLOG.

GENIE. — *Eerste Inspectie.*

OPENBARE AANBESTEDING.

Ingevolge magtiging en onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Heer Minister van Oorlog, zal, door den Kolonel D. Bos, Inspecteur der voornoemde Inspectie, of, bij zijne afwezendheid, door den Eerstaanwezenden Ingenieur te Naarden, in het openbaar worden Aanbesteed:

Het Veranderen van het Fort Nieuwersluis, met Bijlevering van de daartoe benoodigde Bouwstoffen.

Deze Aanbesteding zal plaats hebben op Maandag den 29sten October 1849, des middags ten twaalf ure, ten Huize van J. Jurrissen, in het Logement het Amsterdamsche Veerhuis te Naarden, alwaar het Bestek en de daarbij behoorende Teekeningen veertien dagen te voren ter lezing en inzage zullen liggen; kunnende inmiddels nader onderrigt worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Naarden.

De Kolonel-Inspecteur voornoemd,
Bos.

PROVINCIALE GOUVERNEMENTEN.

*** De Gouverneur van Friesland

Brengt bij deze ter kennis van de daarbij belang hebbende, dat heden bij de Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie heeft plaats gehad de *tweede* Uitloting uit de Negotiatie, groot f 60,000, en de *eerste of geheele* Uitloting van de Negotiatie, groot f 20,000, beide ten laste van de Provincie *Friesland*, om te strekken tot vinding der kosten van aanleg van eenen Stroomleidenden Dam door de Geul *de* ... bij *Ameland*, en dat bij die gelegenheid zijn Uitgeloot, wegens Eerstgenoemde Leening de navolgende *Dertig Aandeelen*, uitmakende een Kapitaal van *dertig duizend gulden*, als: Nº. 4, 7, 9, 10, 11, 15, 29, 30, 32, 33, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 54, 55, 57, 58, 59 en 60, en wegens laatstgenoemde *Twintig Aandeelen*, uitmakende het geheele Kapitaal dier Leening van *twintig duizend gulden*, gequoteerd met Nº. 1 tot en met Nº. 20, alle betaalbaar op den *laatsten December* 1849.

Leeuwarden, den 2den October 1849.

De Gouverneur van Friesland,
VAN PANHUIJS.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

*** Burgemeester en Wethouders der stad Woerden berigten bij deze, dat de Paardenmarkt op Maandag den 22sten en de Beestenmarkt op Woensdag den 24sten dezer maand zal gehouden worden, terwijl dit jaar geene Kermis zijn zal.

Veehandelaars en andere kooplieden worden uitgenoodigd deze Markten met hunne tegenwoordigheid te begunstigen.

Woerden, den 2den October 1849.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. DE BRAUW.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. W. ROESSING VAN ITERSON.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij beschikking van den Kantonregter van het Derde Kanton in het Eerste Arrondissement der provincie Friesland, van den 29 September 1849, behoorlijk geregistreerd, is aan *Lieuwe Jacobs Poortinga*, Minderjarigen Zoon van wijlen *Jacob Jebes Poortinga* en wijlen *Klaaske Lieuwes Westra*, in tijden Echtelieden, Landbouwers te Waaxens, verleend Handligting tot de geheele ontvangst, de uitgave en de beschikking over zijne inkomsten van zijne onroerende goederen, het sluiten van verhuringen, het bebouwen zijner landerijen en het uitoefenen van zoodanige bedrijven, als daartoe noodzakelijk en daarmede in verband staan, en eindelijk het drijven van Nering en Handel daartoe betrekkelijk.

Holwert, den 3den October 1849.

Voor Extract conform,
J. J. HEEP, *Griffier.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, 4 *October* 1849.

NEDERLAND. — Werk. Schuld 2½ pct. 53¼; 3 pct. 63⅞; 4 pct. ... Amortisatie-Synd. 3 pct. 84; Aand. Handelm. 4½ pct. —; ... Leening 1844 4 pct. 82¾ à 83; Aand. Arnh. spoorweg 4½ pct. —; dito 63; Haarlemmermeer —.

RUSLAND. — Bij *Hope en Comp.* 5 pct. 104¼; Dito Aº. 1828 —; 5 pct. 104¼; Inschr. op 't Grootb. 6 pct. —; Dito Certificaten 6 pct. ... Negot. 1831 en 1833 5 pct. 94; Negot 1840 4 pct. 86¼; Dito ... 4 pct. 84¼.

SPANJE. — Bij *Ardoin* 1835 5 pct. 10½; Dito onbep. L. st. 5... Dito Coupons 7½ à 8; Nieuwe 3 pct. —; Binnenlandsche 3 pct. ... Deferred —; Passive —; Uitgest. Schuld —.

PORTUGAL. — Te Londen 3 pct. —; Dito 4 pct. 31¼; Binnenlandsche 5 pct. 35.

OOSTENRIJK. — Bank 5 pct. —; Dito 4 pct. —; Metalliek 5 pct. ... Dito 2½ pct. 44⅞; Aandeelen *f* 500 bij *Rothschild f* —; Dito ... dito 1839 —.

POLEN. — Aandeelen *f* —; dito 1835 *f* 142¼.

BRAZILIE. — Te Londen 1824 5 pct. 88¾ à ½; dito 5 pct. —.

PERU. — Te Londen 6 pct. 53 à 4.

MEXICO. — Te Londen 5 pct. 25⅝ à ⅞.

KONINKLIJKE NEDERDUITSCHE SCHOUWBURG.

Buitengewone Voorstelling.

Op Dingsdag 9 October 1849. Tot opening van het tooneel: HUWELIJK ONDER LODEWIJK XV, blijspel in vijf bedrijven, naar het Fransch, van Alex. Dumas; gevolgd door: DE KOOPMAN IN KINDERSPEELGOED, dramatische schets in één bedrijf, naar het Fransch, door den heer W. Greeven. Beide stukken nooit alhier vertoond.

Aanvang ten half zeven ure.

TE 'SGRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.